

Kỹ thuật tiêu độc khử trùng trong chăn nuôi

(20/12/2013): Một trong những nhiệm vụ thường xuyên phải thực hiện trong quy trình chăn nuôi, giết mổ, chế biến là việc tiêu độc khử trùng để loại trừ vi sinh vật gây bệnh. Người chăn nuôi cần quan tâm những yêu cầu kỹ thuật sau:

Đối tượng tiêu độc sát trùng:

- Chuồng trại chăn nuôi và tất cả các vật dụng, thiết bị chăn nuôi có tiếp xúc với gia súc, gia cầm; phương tiện vận chuyển và máy móc, thiết bị chứa nước trong khu vực chăn nuôi.

Yêu cầu việc tiêu độc: Người chăn nuôi phải lựa chọn thuốc sát trùng có phổ khử khuẩn rộng, phù hợp với đối tượng tiêu độc khử trùng, ít độc hại với môi trường và con người. Người tiêu độc khử trùng phải biết về mối nguy hiểm của mầm bệnh và thuốc sát trùng, có đầy đủ bảo hộ lao động khi làm việc, tuân thủ từng bước tiêu độc khử trùng.

Nguyên tắc tiêu độc khử trùng: Phải làm sạch cơ học trước khi tiêu độc khử trùng có thể giúp loại trừ đến 80% mầm bệnh, phun nước vào chuồng trại trước khi dọn rửa để tránh bụi (có thể mang mầm bệnh) bốc lên giúp cho việc dọn phân, nước tiểu và các chất hữu cơ sinh học khác được dễ dàng hơn. Đối với một số mầm bệnh nguy hiểm có khả năng lây giữa người và vật nuôi... áp dụng biện pháp phun thuốc sát trùng trực tiếp lên chất độn chuồng, phân trước khi quét dọn. Quét dọn thu gom lại tất cả các chất bẩn hữu cơ như: phân, chất độn chuồng, thức ăn để đốt hoặc chôn. Dùng bàn chải và vòi phun nước để xịt nước rửa sạch nền, vách, không để các vũng nước đọng trên bề mặt được sát trùng. Tất cả các vật dụng, phương tiện trước khi sát trùng phải được làm sạch cơ giới. Sau khoảng 1-2 giờ khi bề mặt đã ráo nước, tiến hành phun thuốc cho đều, chú ý các hố, hốc; vệ sinh tiêu độc khử trùng phải được thực hiện từ khu vực sạch đến khu vực bẩn. Tuyệt đối không làm ngược lại.

Chuẩn bị cho việc tiêu độc khử trùng

Dụng cụ như chổi quét rác, cuốc, xẻng, thùng chứa rác...; nguồn nước sạch có áp lực (nước ngầm hoặc nước máy); chất tẩy rửa: xà phòng, sodium carbonat, sodium bicarbonate; máy phun thuốc sát trùng (dung điện hoặc dùng tay); quần áo bảo hộ, kính, ủng, khẩu trang, mũ, găng tay, ủng cao su; thuốc sát trùng: Benkocid, Chloramin B, Iodine...; nước sạch để pha sát trùng.

Phương pháp tiêu độc khử trùng cho từng đối tượng: Đối với chuồng trống, làm sạch khu vực chuồng trại; tháo dỡ các vật dụng trong chuồng nuôi và

xếp ra ngoài để vệ sinh tiêu độc; thu gom toàn bộ phân gia súc, vật rẻ tiền mau hỏng để ủ và chôn cách mặt đất 0,5 - 1m hoặc đốt; có thể phun nước trên bề mặt chất độn chuồng để giảm độ bụi khi thu dọn. Làm sạch bụi, mạng nhện trên trần, chuồng nuôi. Dùng nước sạch rửa toàn bộ nền, vách, tường, máng ăn, máng uống sau đó dùng xà phòng hoặc NaHCO_3 với nồng độ 2 -3% pha vào nước để rửa. Sau khoảng 1 - 2 giờ khi bề mặt đã ráo nước thì tiến hành phun thuốc sát trùng.

Phun thuốc sát trùng: Thuốc sát trùng được phun làm ướt đẫm bề mặt theo thứ tự sau: Trần, vách ngăn, tường theo chiều từ trên xuống theo đường dốc dốc với lượng 80 - 100 ml/m². Sau đó phun thuốc trên nền chuồng, máng ăn, máng uống theo đường dốc dốc với lượng từ 80 - 100 ml/m² và để trống chuồng. Trước khi nuôi trở lại tiến hành tiêu độc khử trùng lần thứ 2 tương tự như trên. Sau ít nhất 12 giờ mới tiến hành thả nuôi gia súc, gia cầm trong chuồng.

Đối với dụng cụ chăn nuôi: Thu dọn vật dụng chăn nuôi ra khỏi chuồng. Dùng nước rửa sạch dụng cụ trước khi sát trùng; ngâm máng ăn, máng uống trong dung dịch thuốc sát trùng sau thời gian ít nhất 60 - 120 phút và phơi khô dưới ánh nắng mặt trời; các dụng cụ không thể rửa hoặc phun thuốc sát trùng thì có thể xông bằng hỗn hợp Formol + KMnO_4 ...

Tiêu độc khử trùng đối với chuồng đang nuôi gia súc, gia cầm: Yêu cầu chọn thuốc sát trùng không gây kích ứng da cho gia súc, gia cầm và người tiếp xúc ví dụ: BKA. Tính thể tích của chuồng nuôi cần tiêu độc: (dài x rộng x cao) m³. Dùng bình xịt có áp lực để phun thuốc sát trùng theo hướng dẫn của nhà sản xuất. Phun thuốc sát trùng lượng từ 1,2 - 1,5 lít dung dịch/100 m³ chuồng nuôi với thời gian từ 1 - 2 ngày/lần trong thời gian có dịch bệnh uy hiếp, hoặc định kỳ 1 - 2 tuần/lần.

Tiêu độc khử trùng đối với nguồn nước sử dụng: Tháo hết nước cũ còn trong bể đã bị nhiễm bẩn, rửa bể bằng nước sạch và phun thuốc sát trùng toàn bộ thể tích của bể bằng dung dịch Cloramin B nồng độ từ 2-3%.

TT (TH)